

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria și filosofia religiilor II

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria și Filosofia Religiilor				Codul disciplinei		OLR1223
2.2. Titularul activităților de curs					Lect. Univ. Dr. Daniela Luminița Ivanovici			
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. Univ. Dr. Daniela Luminița Ivanovici			
2.4. Anul de studiu	3	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					5
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					18
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit tolerant - Proiectarea curriculară, cu respectarea adevărurilor de credință, conform textelor sacre și mărturisirilor de credință proprii, și a criteriilor și principiilor psihopedagogice - Identificarea și analiza contextului cultural, religios și istoric în comunități și organizații - Enunțarea principiilor teologice și a valorilor spirituale relevante dezvoltării societății - Gestionarea metodelor și mijloacelor de comunicare eficientă în context intercultural - Implementarea valorilor și practicilor religioase pentru formarea spirituală și morală, cu scopul de a răspunde problemelor concrete de viață
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiinciozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unei înțelegeri cuprinzătoare și nuanțate a evoluției istorice a religiilor și a principalelor concepte filosofice asociate, cultivând o abordare tolerantă și responsabilă față de diversitatea religioasă și culturală.
7.2 Obiectivele specifice	- Identificarea și analiza critică a contextelor culturale, religioase și istorice în care au apărut și s-au dezvoltat diverse tradiții religioase și idei filosofice despre religie. - Înțelegerea și aplicarea principiilor unei comunicări eficiente și tolerante a credinței în contexte interculturale, respectând adevărurile de credință proprii și pe cele ale altora. - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, respectând diversitatea de perspective și principiile de credință religioasă în cadrul colaborării.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Hinduismul I: texte, concepte fundamentale și căi ale eliberării	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Hinduismul II: devoțiune, practici și transformări contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Jainismul și sikhismul în contextul religiilor indiene	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
4. Șintoismul: kami, ritual și viață religioasă în Japonia	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
5. Budismul I: învățătura lui Buddha, comunitatea și eliberarea	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
6. Budismul II: tradiții majore, practici și răspândire globală	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări	

	deschise	
7. Confucianismul: etică, ritual și influența asupra societăților din Asia de Est	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8. Daoismul I: texte, cosmologie și concepte fundamentale	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
9. Daoismul II: practici, ritualuri și forme contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
10. Iudaismul: texte, tradiție rabinică și diversitate contemporană	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
11. Islamul I: Coranul, Sunna, credințe și practici	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
12. Islamul II: diversitate internă, autoritate religioasă și transformări contemporane	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
13. Religia Bahá'í: revelație progresivă, unitatea religiilor și comunități globale	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
14. Noi mișcări religioase și spiritualități contemporane: autoritate, identitate și promisiuni de transformare umană	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

Bibliografie

Surse primare

- *Bhagavad-Gītā*, traducere din sanscrită, introducere și note de Sergiu Al-George, Editura Herald, București.
- *Upanișad*, traducere adnotată și studii introductive de Ovidiu Cristian Nedu, Editura Herald, 2023;
- Umāsvāti, *That Which Is: Tattvārtha Sūtra*, traducere și comentariu de Nathmal Tatia, HarperCollins, 1994.
- *Guru Granth Sahib*, selecții; [text și traduceri online](#).
- *Kojiki*, traducere de Gustav Heldt, Columbia University Press, 2014. Pentru acces liber există și traducerea mai veche, în domeniul public, [online](#).
- *Scrieri sacre ale Japoniei: Kojiki, Nihon shoki, Engishiki*, Editura Herald, 2009.
- *Dhammapada* și selecții din *Majjhima Nikāya*; texte pali și traduceri în [SuttaCentral](#).
- *Dhammapada: Temelia legii*, traducere de Amita Bhoose, Editura Cununi de Stele, 2014.
- Confucius, *Analecte*; traducere de Edward Slingerland, Hackett Publishing, 2003. Pentru acces online la text și traduceri, [Chinese Text Project](#).
- Confucius, *Analecte*, traducere și îngrijire de ediție de Lucian Pricop, Editura Cartex, 2025
- Lao Zi, *Dao De Jing. Cartea despre Dao și Virtute*, traducere de Su Yan, Editura Herald, 2021; text și traduceri în engleză la [Chinese Text Project](#).
- Selecții din *Tanakh, Mishnah și Talmud*, disponibile în ebraică și engleză în biblioteca digitală [Sefaria](#).
- *Coranul*, traducere de George Grigore, ediție revizuită, Editura Herald. [Ediția românească](#); pentru text și traduceri, [Quran.com](#).
- Zhuangzi, *Călătorie liberă*, traducere din chineza clasică, note și studiu introductiv de Tatiana Segal și Luminița Bălan, Editura Humanitas, 2009.
- Xunzi, *Calea guvernării ideale*, traducere din chineza clasică, studiu introductiv, note și comentarii de Luminița Bălan, Editura Polirom, 2004.
- Liezi, *Calea vidului desăvârșit*, traducere de Florentina Vișan și Irina Ivașcu, Editura Polirom, 2000.
- *Yi Jing. Cartea prefacerilor*, traducere de Walter Fotescu, cuvânt-înainte, introducere, note și comentarii de Richard Wilhelm, Editura Herald, 2012.

Surse secundare

- Jonathan Z. Smith, *Drudgery Divine: On the Comparison of Early Christianities and the Religions of Late*

<i>Antiquity</i>, University of Chicago Press, 1990. • Calvin Mercer și Tracy J. Trothen (ed.), <i>Religion and Transhumanism: The Unknown Future of Human Enhancement</i>, Praeger, 2014. • Francis X. Clooney, <i>Comparative Theology: Deep Learning Across Religious Borders</i>, Wiley-Blackwell, 2010. • Ivanovici Daniela Luminița, „Tămăduitorul ca intermediar între lumea divină și lumea umană: o comparație între sfinții creștini și nemuritorii taoiști”, în Teofil Tia, Adrian Podaru (coord.), <i>Păcatul, unica boală de temut. Voiești să te faci sănătos? (Ioan 5, 6)</i>, Renașterea, Cluj-Napoca, 2025, pp. 443-489; • Giovanni Filoramo (coord.), <i>Istoria religiilor</i>, vol. IV: <i>Religiile Indiei și ale Orientului Îndepărtat</i>, Polirom, 2008 • Anne Cheng, <i>Istoria gândirii chineze</i>, traducere de Florentina Vișan și Viorel Vișan, Polirom, 2001. • Isabelle Robinet, <i>Istoria daoismului: de la origini până în secolul XIV</i>, traducere de Tatiana Segal, Editura Herald, 2005. • Mircea Eliade și Ioan Petru Culianu, <i>Dicționar al religiilor</i>, Humanitas, 1993. • Julius J. Lipner, <i>Hindus: Their Religious Beliefs and Practices</i>, ediția a 2-a, Routledge, 2010 • Damien Keown, <i>Buddhism: A Very Short Introduction</i>, ediția a 2-a, Oxford University Press, 2013. • Nicholas de Lange, <i>An Introduction to Judaism</i>, ediția a 2-a, Cambridge University Press, 2009. • William E. Shepard, <i>Introducing Islam</i>, ediția a 2-a, Routledge, 2009. • Xinzhong Yao, <i>An Introduction to Confucianism</i>, Cambridge University Press, 2000. • Livia Kohn, <i>Introducing Daoism</i>, Routledge, 2009. • Peter Smith, <i>An Introduction to the Bahá'í Faith</i>, Cambridge University Press, 2008. James R. Lewis și Inga B. Tøllefsen (ed.), <i>The Oxford Handbook of New Religious Movements</i>, vol. I–II, ediția a 2-a, Oxford University Press, 2016		
8.2 Seminar / laborator	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	Observații
1. Textele sacre și formele autorității religioase Exemple: Biblia și Coranul; Bhagavad-Gita și texte creștine despre eliberare; Tripitaka și tradiția patristică.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Revelație, tradiție și interpretare religioasă Exemple: revelația în creștinism și islam; tradiția rabinică și tradiția Bisericii	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Dumnezeu, absolutul și limbajul despre transcendent Exemple: monoteismul creștin și islamic; Brahman și teologia creștină; dao și limitele limbajului religios.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
4. Hristos și figurile religioase cu rol fondator Exemple: Iisus în creștinism și islam; Buddha și modelele creștine de sfințenie; Krishna și interpretările creștine ale avatarului.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
5. Condiția umană și problema răului Exemple: păcatul și karma; ignoranța în budism și căderea în creștinism; suferința în tradițiile creștină și budistă.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
6. Mântuire, eliberare și transformare spirituală Exemple: mântuire creștină și mokṣa; nirvāṇa și concepții creștine despre viața veșnică; devoțiunea în hinduism și creștinism.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
7. Moarte, judecată și viața de după moarte	brainstorming, lucrări de	

Exemple: înviere și reîncarnare; judecata de apoi în creștinism și islam; concepțiile budiste despre renaștere.	seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
8. Rugăciune, meditație și cult Exemple: rugăciunea liturgică și salât; meditația budistă și rugăciunea creștină; pūjā și cultul icoanelor, cu atenție la diferențele de sens.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
9. Post, asceză și raportarea religioasă la trup Exemple: postul creștin și islamic; asceza monahală și disciplinele yoghine; idealul renunțării în budism și creștinism.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
10. Spațiul sacru, pelerinajul și geografia religioasă Exemple: Ierusalim în creștinism și iudaism; Mecca și locurile sfinte creștine; pelerinajul la locuri budiste.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
11. Etică religioasă: compasiune, nonviolență și dreptate Exemple: ahimsa și iubirea creștină a aproapelui; compasiunea budistă și milostenia creștină; războiul drept și nonviolența.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
12. Comunitate, autoritate și conducere religioasă Exemple: preot, rabin, imam, guru și monah; autoritatea scripturii și autoritatea comunității; forme de conducere în noile mișcări religioase.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
13. Gen, familie și roluri religioase Exemple: femeile în monahismul creștin și budist; rolurile religioase ale femeilor în iudaism și islam; autoritate și reprezentare în comunitățile Bahá'í.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
14. Pluralism religios, adevăr și dialog interreligios Exemple: exclusivism, inclusivism și pluralism; felul în care creștinii, musulmanii și bahá'í înțeleg celelalte religii; dialogul și limitele comparației.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	

Bibliografie

Surse primare

- *Bhagavad-Gītā*, traducere din sanscrită, introducere și note de Sergiu Al-George, Editura Herald, București.
- *Upaniṣad*, traducere adnotată și studii introductive de Ovidiu Cristian Nedu, Editura Herald, 2023;
- Umāsvāti, *That Which Is: Tattvārtha Sūtra*, traducere și comentariu de Nathmal Tatia, HarperCollins, 1994.
- *Guru Granth Sahib*, selecții; [text și traduceri online](#).
- *Kojiki*, traducere de Gustav Heldt, Columbia University Press, 2014. Pentru acces liber există și traducerea mai veche, în domeniul public, [online](#).
- *Scrieri sacre ale Japoniei: Kojiki, Nihon shoki, Engishiki*, Editura Herald, 2009.
- *Dhammapada* și selecții din *Majjhima Nikāya*; texte pali și traduceri în [SuttaCentral](#).
- *Dhammapada: Temelia legii*, traducere de Amita Bhowse, Editura Cununi de Stele, 2014.
- Confucius, *Analecte*; traducere de Edward Slingerland, Hackett Publishing, 2003. Pentru acces online la text și traduceri, [Chinese Text Project](#).
- Confucius, *Analecte*, traducere și îngrijire de ediție de Lucian Pricop, Editura Cartex, 2025

- Lao Zi, *Dao De Jing. Cartea despre Dao și Virtute*, traducere de Su Yan, Editura Herald, 2021; text și traduceri în engleză la [Chinese Text Project](#).
- Selecții din *Tanakh, Mishnah și Talmud*, disponibile în ebraică și engleză în biblioteca digitală [Sefaria](#).
- *Coranul*, traducere de George Grigore, ediție revizuită, Editura Herald. [Ediția românească](#); pentru text și traduceri, [Quran.com](#).
- Zhuangzi, *Călătorie liberă*, traducere din chineza clasică, note și studiu introductiv de Tatiana Segal și Luminița Bălan, Editura Humanitas, 2009.
- Xunzi, *Calea guvernării ideale*, traducere din chineza clasică, studiu introductiv, note și comentarii de Luminița Bălan, Editura Polirom, 2004.
- Liezi, *Calea vidului desăvârșit*, traducere de Florentina Vișan și Irina Ivașcu, Editura Polirom, 2000.
- *Yi Jing. Cartea prefacerilor*, traducere de Walter Fotescu, cuvânt-înainte, introducere, note și comentarii de Richard Wilhelm, Editura Herald, 2012.

Surse secundare

- Jonathan Z. Smith, *Drudgery Divine: On the Comparison of Early Christianities and the Religions of Late Antiquity*, University of Chicago Press, 1990.
- James L. Fredericks, *Buddhists and Christians: Through Comparative Theology to Solidarity*, Orbis Books, 2004.
- Tomoko Masuzawa, *The Invention of World Religions: Or, How European Universalism Was Preserved in the Language of Pluralism*, University of Chicago Press, 2005
- Calvin Mercer și Tracy J. Trothen (ed.), *Religion and Transhumanism: The Unknown Future of Human Enhancement*, Praeger, 2014.
- Catherine Cornille, *Meaning and Method in Comparative Theology*, Wiley-Blackwell, 2020.
- Francis X. Clooney, *Comparative Theology: Deep Learning Across Religious Borders*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Giovanni Filoramo (coord.), *Istoria religiilor*, vol. IV: *Religiile Indiei și ale Orientului Îndepărtat*, Polirom, 2008
- Anne Cheng, *Istoria gândirii chineze*, traducere de Florentina Vișan și Viorel Vișan, Polirom, 2001.
- Isabelle Robinet, *Istoria daoismului: de la origini până în secolul XIV*, traducere de Tatiana Segal, Editura Herald, 2005.
- Mircea Eliade și Ioan Petru Culianu, *Dicționar al religiilor*, Humanitas, 1993.
- Julius J. Lipner, *Hindus: Their Religious Beliefs and Practices*, ediția a 2-a, Routledge, 2010
- Damien Keown, *Buddhism: A Very Short Introduction*, ediția a 2-a, Oxford University Press, 2013.
- Nicholas de Lange, *An Introduction to Judaism*, ediția a 2-a, Cambridge University Press, 2009.
- William E. Shepard, *Introducing Islam*, ediția a 2-a, Routledge, 2009.
- Xinzhong Yao, *An Introduction to Confucianism*, Cambridge University Press, 2000.
- Livia Kohn, *Introducing Daoism*, Routledge, 2009.
- Peter Smith, *An Introduction to the Bahá'í Faith*, Cambridge University Press, 2008. James R. Lewis și Inga B. Tøllefsen (ed.), *The Oxford Handbook of New Religious Movements*, vol. I–II, ediția a 2-a, Oxford University Press, 2016

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul oferă cunoștințe de istoria religiilor viitorilor profesori de religie și preoți.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris: Sesiunea normală: Prima dată: 11 iunie, ora 12:00 A doua dată: 23 iunie, ora 13:00 Sesiunea de restanțe: 7 iulie, ora 12:00.	70%
		Din oficiu	10%
10.5 Seminar/laborator	Activitate seminar	Prezentare PPT/analiza unei surse primare	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru fiecare religie majoră, studentul trebuie să demonstreze o înțelegere elementară a conceptelor teologice sau filosofice fundamentale (de exemplu, conceptul de Dumnezeu în creștinism și islam, ideea de Eliberare/Moksha în hinduism, conceptul de Nirvana în budism, ideea de Legământ în iudaism).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

27. 09. 2026

Semnătura titularului de curs

Iromona

Semnătura titularului de seminar

Iromona

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".